

Pripadniki Jugoslovanske ljudske armade so pričakali svoj praznik, 22. december, s pomembnimi uspehi, ki so jih dosegli tudi pri graditvi naše domovine. Vrednost skupnih del, ki so jih opravile samo inženirske enote na večjih objektih, znaša okrog 10 milijard dinarjev.

Inženirske enote JLA so letos zgradile okrog 190 km sodobnih poti, dokončale polovico skupnih del pri gradnji modernega letališča pri Dubrovniku, sodelovale pri graditvi železniške proge v dolini reke Sotle — od Kumrova proti Grobelnemu in gradile mnoge druge objekte. Tudi v našem kmetijskem gospodarstvu so pripadniki JLA dosegli vidne uspehe, saj so pomagali kmetijskim organizacijam pri raznih prevozi, pri pospravljanju kmetijskih pridelkov, pri pogozdovanju in pri graditvi raznih komunalnih in drugih objektov.

Poleg tega so inženirske enote JLA opravile tudi težka dela na jadranski magistrali v kanjonu reke Morače, v kanjonu reke Plive, v dolini reke Drine in na Ibarski magistrali. Na teh magistralah so zgradili večje število mostov, predorov in drugih objektov. Tudi ostale enote JLA so opravile vrednost del, ki znaša 2 milijardi 700 milijonov dinarjev.

Pomembnost JLA pa ni samo v graditvi naše dežele. Vsako leto se namreč na teh delih usposobi veliko število mladih ljudi, ki so potrebni našemu gospodarstvu. Pomembno je tudi to, da pripadniki JLA opravijo največ del v gospodarsko manj razvitih področjih, kjer primanjkuje strokovnih kader in kjer gradbena operativa nima dovolj velikih zmogljivosti.

Mladina in pionirji iz Pomurja bodo tudi letos svečano proslavili 22. december — Dan JLA. Rezervni oficirji in člani ZB bodo tega dne obiskali vse večje šole in mladini pripovedovali ter obujali spomine iz NOB. V obmejnih krajih bodo pionirji in mladinci obiskali vojake na karavlah in prirejali kulturne programe. Karavle bodo obiskali pionirji iz Hodoša, Križevca v Prekmurju, Kuzme, Cankove in drugih obmejnih

krajev. Se posebno se na letošnji obisk vojakov pripravljajo mladinski aktivni v Cepincih, na Hodošu in Cankovi. V Bodoncih prireja mladinski aktiv vsako leto za Dan JLA tradicionalno akademijo. Tudi letos se pripravljajo na ta praznik. Na akademijo pa bodo povabili okoliške borce iz NOB in rezervne ter aktivne oficirje JLA. Za njih je to največji mladinski praznik. Tudi v drugih krajih Pomurja bodo tega dne proslave in akademije, na katerih bodo govorili predstavniki JLA, člani ZB in rezervni oficirji.

V vseh večjih krajih v Pomurju so za Dan JLA organizirali tudi športna tekmovanja. Tako je na primer okrajni strelski odbor organiziral v vseh sedežih občin tekmovanja v streljanju z zračno puško. Pri tem je sodelovalo 25 strelskih dručin. Najboljša ekipa je dobila za nagrado malokalibrsko puško, druga ekipa zračno puško, tretja pa razni material v vrednosti 2500 dinarjev. Organizirali so tudi dvoboj med rezervnimi in aktivnimi oficirji in sicer v šahu, odbojki in streljanju z zračno puško. Poleg tega so razpisali šolske naloge o pomenu dneva JLA v soboških srednjih šolah in najboljši bodo nagradili. Za Dan JLA bo v Murški Soboti gostovalo varaždinsko gledališče.

VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

NAŠE KMETIJSKO ZADRUŽNIŠTVO

Kmetijsko zadruženstvo ima v sedanjem obdobju na področju našega okraja, v razvijanju kmetijske proizvodnje in višjem vrednotenju kmetijskih pridelkov, še posebej zelo odgovorne in obsežne naloge.

Pred nekaj leti, te niso bile take. Omejene so bile le na izvajanje trgovine, to je na odkupovanje kmetijskih pridelkov v obliki uslužnostne dejavnosti raznim odkupnim podjetjem in predelovalni industriji, prečesto pa celo v korist posameznih posrednikov — odkupovalcev, in na prodajo blaga za široko potrošnjo. Izvajale so razne strojne storitve, se ponekod še bavile z gostinstvom in drobno obrtjo. Taki vsebini dela je bila prilagojena tudi takratna organizacija kmetijskih zadrug, njene pravice in dolžnosti, interni odnosi ter vloga upravnih in samoupravnih organov. Kmetijske zadruge so bile zelo številne. Obstajale so skoraj v vsaki večji vasi, tako kot je to pač zahtevala prodajna trgovska mreža.

V skladu z nadaljnjim razvojem celotnega jugoslovanskega gospodarstva je že iz znanih razlogov morala tudi kmetijska proizvodnja dobiti v družbenih planih jasnejšo in konkretnjejšo perspektivo razvoja in materialno osnovo, da bi več ne zastajala, da bi se hitreje razvijala in se vskladila z realnimi potrebami in možnostmi. Nove naloge, tako po vsebini in obsegu, skratka, realizacija družbenih planov osnovnih teritorialnih enot — občin — je zahtevala od kmetijskih zadrug drugačno vsebino in metodo dela, drugačno notranjo in teritorialno organizacijo kmetijskih zadrug. Obdobje drugega plana petletnega gospodarskega razvoja, ki ga letos eno leto pred rokom zaključujemo, ni narekovalo torej le določenih sprememb v vlogi kmetijskih zadrug do nadaljnjega razvoja kmetijske proizvodnje in vseh njenih dejavnosti za doseg tega cilja, to obdobje nas je sililo v nenehno iskanje najprimernejših organizacijskih oblik kmetijskih zadrug, ki bi omogočile in pospešile to njeno vlogo, te njene nove naloge. In prav iz teh razlogov teče že vsa zadnja leta proces stalnih reorganizacij kmetijskih zadrug, kmetijskih poslovnih zvez, proces materialne krepitve, družbenega in delavskega samoupravljanja znotraj teh gospodarskih organizacij.

Če se torej danes na različnih forumih, v političnih in združenjskih organizacijah, nekoliko več razpravlja o nadaljnji primernejši organizaciji

kmetijskih zadrug, o potrebi formiranja večjih kmetijskih združenjskih gospodarskih organizacij kot so sedanje, to ne predstavlja nekaj novega, česar do sedaj nismo delali, to pomeni le nadaljevanje že zdajšnjih začetih akcij, to pomeni, da sedanja organizacija že več ne ustreza trenutnim

(Nadaljevanje na 2. strani)

NAČRTNO SODELOVANJE

Preds. republ. sveta za zdravstvo, Niko Šilih, na vprašanja našega uredništva

Kakor smo izvedeli, si gradbeni odbor za gradnjo nove bolnišnice v Murški Soboti močno prizadeva pritegniti k sodelovanju pri gradnji delovne kolektive pomurskih podjetij in ostalo prebivalstvo. V ta namen pripravljajo že v začetku prihodnjega leta obširno akcijo, medtem pa so nekateri delovni kolektivi že sklenili, da bodo prispevali za gradnjo bolnišnice enodnevnim zaslužkom. Med prvimi, ki so se odločili za pomoč, so kolektivi tovarn »Mura« in »Pomurka« ter »Pomurski tiske« v Murški Soboti.

Glede na posvetovanje o gradnji soboške bolnišnice, ki je bilo pred nedavnim v Ra-

došu, so se število obolenj na trahomu iz leta v leto večalo. Podatki protitrahomske potrebo zelo odločno nastopiti v borbi za definitivno od-

službe, ki smo jih dobivali, so čisto bili premalo jasno utemeljeni. Zaradi tega mislim, da bomo morali v tej smeri itak intenzivneje obdelati in priti na jasno, kakšen je praznoprav uspeh odpravljanja obolenj trahoma v Prekmurju.

Dejstvo je, da na področju Prekmurja problem trahoma obstoja, da niso bili doseženi oni rezultati, ki bi lahko bili doseženi in da bo zaradi tega (Nadaljevanje na 2. strani)

dencih, smo zastavili udeležencu tega posvetovanja, predsedniku republiškega sveta za zdravstvo NIKU ŠILIHU dvoje vprašanj v zvezi s sodelovanjem med soboško bolnišnico in radenskim zdraviliščem ter o nekaterih ukrepih za izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalcev Pomurja. Tov. Šilih se je ljubeznivo odzval in na zastavljena vprašanja odgovoril takole:

»Mislim, da ne moremo z vsjo odgovornostjo in prepričanost-

POVSOD — BOGATA JELKOVANJA

V Murški Soboti bodo imele vse šole, kakor tudi vrtec, samostojna jelkovanja s kulturnim programom. Podobno pripravljajo tudi ostale šole v občini. Skoraj povsod so se priprav v največji meri lotila DPM, ki so organizirala tudi nabiralne akcije.

Za radgonske otroke bodo imeli skupno jelkovanje 28. decembra v kino dvorani, kjer bo med drugimi sodelovala tudi lutkovna sekcija. 29. decembra pa bo Dedek Mraz krenil s spremstvom iz Gor-

Društva prijateljev mladine in organizacije SZDL imajo skupno z vodstvi šol te dni precej dela z jelkovanjem. Novoletna jelkovanja bodo priredili na vseh šolah v našem okraju, obdarovanja in čajanke pa bodo priredile tudi nekatere druge organizacije in ustanove.

nje Radgone na ostale šole v občini, z njim pa ob enem tudi lutkovna sekcija iz Radgone. Na nekaterih šolah bodo imeli obdarovanja, ponekod pa bodo, predvsem za učence višjih razredov, priredili čajanke. Jelkovanje prireja posebni odbor ob sodelovanju z organizacijami SZDL in DPM.

Tudi na šolah v ljutomerski občini pripravljajo bogata jelkovanja. Ljutomerske, kakor tudi ostale šole, bodo imele samostojne kulturne programe in obdarovanja. Jelkovanja, ki bodo v glavnem 30. in 31. decembra, organizirajo v glavnem DPM, ki so prispevala nekaj denarnih sredstev.

Dedek Mraz bo po obdarovanju v Lendavi, ki bo povezano predvidoma s krajšo povorko, krenil s spremstvom tudi na ostale šole v občini. Jelkovanja organizirajo v lendavski občini v glavnem DPM ob pomoči organizacij, podjetij in ObLO. Na vseh šolah bodo priredili primerna obdarovanja.

Tudi v petrovsko-šalovski občini bo obiskal Dedek Mraz vse šole ter otroke primerno obdaril. Za novoletna jelkovanja je prispeval primerno dotacijo ObLO.

V beltinski občini bo imela jelkovanje vsaka šola posebej. Pripravljajo tudi primerne obdaritve. V Beltincih bodo imeli kratek kulturni program pod jelko pri gradu, zatem pa bodo priredili obdarovanja po razredih. Tudi na okoliških šolah se že pripravljajo s primernimi kulturnimi programi.

Skrb za izobraževanje v Radencih

Center za izobraževanje v Zdravilišču Radenska Slatina v Radencih organizira za člane kolektiva vrsto tečajev in drugih oblik izobraževanja. V prvem tečaju, ki je bil te dni zaključen, so se člani kolektiva, ki imajo opravka z živili,

seznanili o vsem, kar je potrebno v zvezi s higieno živil. Ta sedemdnevni tečaj je obiskovalo 218 oseb.

V nekaj dneh bo končan tudi prvi tečaj za konverzacijo nemškega jezika, drugi tak tečaj pa bo po novem letu. Te tečaje obiskuje gostinsko osebje. V teku so priprave za obisk večerne osemletne šole za odrasle. Za večerno šolo je prijavljenih že nad 40 interesentov. Januarja in februarja bo tečaj za praktično poučevanje na delovnih mestih. Center za izobraževanje bo poleg tega prirejal seminarje za vodje diskusijskih sestankov, tečaje za usposabljanje predavateljev ter vrsto drugih tečajev kot na primer tečaja za slovenski jezik in za gospodarsko korespondenco itd.

Na pobudo občinskega komiteja ZKS je center organiziral tudi večerno politično šolo, ki jo obiskuje 25 članov kolektiva.

POMURSKA TURISTIČNA ZVEZA

Prejšnjo soboto je bil v M. Soboti ustanovni občni zbor Pomurske turistične zveze, katerega so se udeležili zastopniki turističnih društev nekaterih organizacij in gostinskih podjetij.

V poročilu o delu dosedanjega iniciativnega odbora so poudarili, da so vsi pogoji za nadaljnje delo zveze. Za tem so sklepali o nalogah novoustanovljene turistične zveze. Te bodo precej obsežne. Ne gre namreč le za koordiniranje dela in prireditve turističnih ter ostalih društev, ampak bo morala nova zveza predvsem razvijati turistično propagando ter navezovati sti-

ke s potovalnimi agencijami ter nadzorovati ostale dejavnosti, ki so pomembne za razvijanje turizma.

Novoustanovljena Pomurska turistična zveza bo začela z delom prvega januarja.

VREMENSKA NAPOVED
za čas od 22. dec. do 1. jan.
Vreme bo še dalje zelo nestalno s pogostimi padavinami. Temperatura negotova, kaže pa, da bo v roku do 22. dec. preplaval Slovenijo zrak s Severnega ledenega morja in bo povzročil snežne meteže in občuten padec temperature.

Dr. V. M.

I. Ros izvoljen za republ. poslanca

Minulo nedeljo so imeli v ljutomerski občini nadomestne volitve za poslanca Republiškega zbora Ljudske skupščine. Za novega poslanca je bil izvoljen tov. Ivan Ros, sekretar Okrajnega komiteja ZKS Murška Sobotna.

Na vseh 50 voliščih, ki so jih že v soboto lepo okrasili, so napovedali tekmovanja. Volivci so prihajali že v zgodnjih jutranjih urah. Tako je

večina volila že do 8. ure. Do 10. ure so volitve stoodstotno končali že na 6 voliščih. Najprej so z volitvami končali v Bodislavcih in sicer ob osmih; ob 8.50 so končali tudi v Illo-

K razpravi o združevanju kmetijskih zadrug

(Nadaljevanje s 1. strani)

in še manj bodočim nalogam, ki jih morajo izvajati kmetijske zadruge. Toda, ko se ob sedanjih razpravah pojavlja vse bolj zaskrbljenost pod pojmom »likvidirati, ukiniti nam hočete kmetijsko zadruge«, v vrstah aktivnih političnih in združnih delavcev, v vrstah zavednih kmetov-zadrušnikov, ki so v zadruzi ustvarjalno sodelovali, pa to vendarle kaže, da v konkretnih obravnavah teh problemov nekaj ni v redu. Niso namreč jasna stališča in principi, ki nas morajo v tem delu usmerjati in kar je prav tako važno, niso razčiščeni in dovolj precizirani medsebojni odnosi, na katerih naj posluje bodoča večja in ekonomsko močnejša kmetijska zadruga z obstoječimi in novo nastalimi združnimi organizacijami — obrati. In dokler slehernemu političnemu aktivistu, političnim in oblastvenim forumom in združnim delavcem prav ta vprašanja niso jasna, je nemogoče vsako prepričevalno in ustvarjalno delo v združnih organizacijah in na terenu. Prepričan sem, da tu ne kaže dajati nobenih očitkov onim, ki si nadaljnji proces združevanja tolmačijo kot ukinitvev — likvidacijo tega, kar je obstajalo, saj so na žalost dosedanjim postopki združevanja kmetijskih zadrug v končni fazi rodili take rezultate tudi tam, kjer za to nismo imeli nobene ekonomske utemeljitve in prav tega v bodoče ne moremo in ne smemo več dopuščati.

Nadaljnje naloge v petletnem perspektivnem planu gospodarskega razvoja za obdobje 1961—1965 bodo na kmetijskem področju še zahtevnejše od dosedanjih. V okviru občin so o teh planih prve razprave končane (sodelovala so vsa KG in KZ). O teh nalogah se razpravlja na okraju. Izdelani osnutki bodo pred dokončnim sprejetjem brezdomno zahtevali še določene korekture. Ko bodo sprejeti, bodo v njih konkretno določene naloge, ki jih morajo izvesti družbena kmetijska posestva in kmetijsko združništvo. Najzahtevnejše postavke v bodočem planu kmetijskega razvoja so nadaljnja, pospešena materialna krepitev baze lastne kmetijske proizvodnje, izgradnja novih proizvodnih in predelovalnih obratov, nabava sodobne mehanizacije tako na KG in v KZ, kar vse bo zahtevalo maksimum napora za ustvarjanje potrebnih finančnih sredstev v okviru investicijskih skladov, dobro organizirano, ceneno in kvalitetno proizvodnjo, enotno načrtno investicijsko politiko in skrbno gospodarjenje.

Ukinitve kmetijskih poslovnih zvez in vse bolj sproščena trgovina na eni strani, na drugi strani pa vse zahtevnejši trg doma in v inozemstvu, tako glede kvalitete, kot asortimana blaga, terja že sedaj in v bodoče še bolj soliden in organiziran nastop kmetijskih zadrug na tržišču ali do predelovalne industrije, brez posredniške vloge tretje osebe. Je tu še lastna predelava in višje vrednotenje blaga, vprašanje težke mehanizacije, traktorjev in rigolnih plugov za pripravo plantažnih nasadov, ki si jih sedanja KZ ne more sama nabaviti. So tu vprašanja enotnega knjigovodstva, enotne evidence, hranilne in kreditne politike, politike nagrajevanja, pravne službe, enotne kadrovske-socialne službe in morda še kaj.

Vseh teh poslov sedanja KZ niso v stanju kvalitetno izvajati, ne samo zaradi pomanjkanja ustreznega kadra, veliko bolj iz razloga ekonomičnosti in ekonomskega efekta. Toda ob združevanju kmetijskih zadrug v močnejše kmetijsko gospodarske organizacije, ki bodo lahko opravile kvalitetno vse te našete dejavnosti, pa vendarle ne gre za združevanje po dosedanjih principih, ko se nekaj, kar obstaja, ukinita, ampak gre le za ekonomsko utemeljeno združevanje poslov na centru nove pravne osebe »kmetijske zadruge«.

Sedanja KZ, ki se tako združujejo, so sicer spremeni v samostojne združne obrate, toda obdržijo vse dosedanje dejavnosti kot so: lastna kmetijska proizvodnja, predelovalni in drugi obrati, pitličarja, proizvodno sodelovanje (kooperacija), strojno traktorjske službe, odkup kmetijskih pridelkov in živine, oskrba z reprodukcijskim materialom, goz-

no-pospeševalna služba, odkup in izplačilo lesa, hranilno kreditna služba, vodijo določene finančne in blagajniške posle, poslujejo na osnovi gospodarskega in finančnega plana, imajo določene obveze do skupne organizacije, toda te so s planom postavljene, torej v naprej dogovorjene na način, ki izključuje vsako obliko nadgradnje, vsak poizkus uvajanja birokratičnih odnosov in teženj komandiranja. Za tako poslovanje so predvsem važni zakoniti predpisi, zadržna pravila, ki morajo uzakoniti načela: večje, cenejše in donosnejše proizvodnje, večjo načrtnost investicijske politike ob strogem upoštevanju ekonomskih zakonitosti, nadaljnjo krepitve in razvijanje no-

Piše:

Ivan Ros

tranzijah socialističnih odnosov, delitev dohodkov po principu, da so v skupnih interesih zapopadani in objektivno obravnavani interesi proizvodnega okolisa, na katerem deluje tak samostojen združni obrat, da se vzpodbuja delovna iniciativna samostojnega obrata s pravico prostega razpolaganja s sredstvi, ki ostanejo, ko so krije s planom predvidene obveze do skupne gospodarske organizacije — kmetijske zadruge — in s planom predvidene obveze do lastnega podjetja, upoštevajoč pri tem seveda prvenstveno nadaljnji ekonomski razvoj, da poleg združnega sveta kmetijske zadruge in upravnega odbora obstaja obratni združni svet s poslovnim odborom, ki izvaja svoje pravice in dolžnosti na osnovi tako postavljenih odnosov.

Sedanjí postopek formiranja močnejših in ekonomsko sposobnejših kmetijskih zadrug ne more teči torej po starih šablonah. Prav tako ga ni mogoče izvajati po časopisnih vesteh iz drugih okrajev. S tem ni rečeno, da smo mi neko posebno področje, izločeno s slovenskega področja, saj gre povsod za ista načela in iste cilje. Toda razvoj je šel v vsakem okraju vendarle z različnim tempom, upoštevajoč različne objektivne in subjektivne okolnosti in pogoje. V ljubljanskem okraju so imeli do nedavnega še 150 kmetijskih zadrug in jih nameravajo imeti trenutno 70, v kranskem okraju od 53 na 26 in občini Zalec razpravljajo, da sedanjih 15 KZ združijo v eno KZ, diskutirali so o 4 ali 5 KZ. Mi smo v zadnjih dveh letih nekdanjih 85 KZ združili v 58 KZ, pa smo v tem procesu naredili nekaj že opisanih propustov. Ne moremo torej ničesar konvrtati. Za nadaljnji razvoj pa bi bilo škodljivo ostati še nadalje pri sedanjem

stanju, zlasti tam, kjer obstoječe kmetijske zadruge se danes niso v stanju samostojno izpolnjevati svojih obvez do nadaljnjega razvoja (Pertoča, Vadarci, Kuzma, Ratkovič, Fokovič, Bogojina, Ivanjci, Gančani in še kje). Take primere kaže smejeje in iniciativneje reševati. V nadaljnjem delu pa mora vse bolj kot doslej prihajati do izraza načrtnost dela na osnovi izdelanih analiz, to je upoštevanja politično-ekonomskih interesov, v redu izvršene kadrovske priprave, demokratičnosti pripravljanja, ki je doslej vedno zmagovalo, če smo vedeli, kaj hočemo in smo ljudem to tudi obrazložili.

V tem svojem prispevku, ki je plod diskusij in razprav, izvedenih na posameznih občinskih področjih s kadri iz političnih in združnih organizacij in razprav zainteresiranih krogov na okraju, nisem mogel zajeti cele vrste vprašanj, ki so na videz morda drobnega značaja, a vendar pomembna za nemoteno in uspešno poslovanje, pa jih bo treba v okviru teh načel prav tako reševati. Posebna komisija izdeluje sedaj osnutek novih združnih pravil, ki bodo vsklajena s smernicami Sekretariata IS za kmetijstvo in gozdarstvo in Glavne združne zveze, dana v obravnavo politič-

nim in združnim organizacijam. Trenutno je najvažnejše to, kar so po nekaterih občinah z ozirom na dosedanje razprave za storili. Imenovani so komisije, ki jih sestavljajo zastopniki občin, kmetijskih gospodarstev in kmetijskih zadrug z nalogo, da intenzivno delajo na sestavi občinskega združenega plana za bodoče petletno obdobje in za proizvodno leto 1961. Da tu določijo konkretne naloge vsem kmetijskim organizacijam, KG in KZ, da v okviru teh predvidenih planske obveze posameznih organizacij in proizvodnih okrajev, da vskladijo ne samo interese, ampak tudi proizvodne in investicijske naloge kmetijskim gospodarstvom in kmetijskim združnim in v skladu s tako postavljenimi nalogami predvidijo najsmotnejšo organizacijo kmetijskega združništva. Danes je brez dvoma preurajena vsaka trditvev o potrebi le ene kmetijske zadruge na področju občine, take težnje so se pojavile skoraj povsod, razen v M. Soboti, dokler niso temeljito ocenili vseh elementov ekonomskega značaja, ki jih je obvezno upoštevati za določeno področje ene kmetijske zadruge, predvideli in končno uzakonili takih notranjih odnosov, ki so predpogoj zavestnega ustvarjalnega dela.

NAČRTNO SODELOVANJE

(Nadaljevanje s 1. strani) pravo teh obolenj na področju Prekmurja. Zdi se mi, da je dosedanja borba proti trahomu, izolirana od ostale zdravstvene službe, zmanjševala skupne napore v dokolenem odpravljanju te bolezni. Borba proti trahomu v Prekmurju bi po mojem mnenju morala biti borba celotne zdravstvene službe in celotnega preventivnega dela na tem področju.

Alli je potrebno v okviru nove bolnišnice organizirati posebni znanstveno-raziskovalni oddelki proti trahomu? Mislim, da bi težko postavili vprašanje na tak način. Borba proti trahomu je danes po celem svetu izredno organizirana in tudi v Jugoslaviji imamo na področju borbe proti trahomu izredno velike uspehe. Ali naj bi bolnišnica v Murski Soboti posebej delala na znanstveno-raziskovalnem področju? Mislim, da raziskovalno delo predstavlja do neke mere sestavni del stalnega strokovnega izpopolnjevanja. V tej smeri bi bilo seveda potrebno tudi v bolnišnici, da tovariši, ki se bodo ukvarjali z obolenji trahoma, delajo tudi na raziskovalnem področju.

Glede drugih nalezljivih bolezni mislim, da prav tako ne bi bilo potrebno ustanovljati posebnih raziskovalnih zavodov, pač pa bi se morala bolnišnica kot celota angažirati.

SZDL v soboški občini

OD POBUD DO REŠEVANJA

Na konferencah krajevnih organizacij Socialistične zveze v soboški občini so ponekod člani ugotovljali: »Mi na naših sestankih razpravljamo in predlagamo, toda nihče nam potem ne odgovarja, če so naši predlogi sprejeti in če jih je možno uresničevati.« Take ugotovitve kažejo, da člani Socialistične zveze niso zadovoljni z vlogo, ki jo imajo v celotnem življenju komunne, zlasti pa pri urejanju njihovih problemov najosnovnejše demokratične oblike, preko katere lahko volinci upliabjo na celotno dogajanje v občini in urejujejo tudi svoje probleme. Ob tem so člani

postajali tudi zahtevali, da se ologa zborov volincev in tudi predlogi volincev bolj upoštevajo kot doslej.

Mnoge predloge, ki so jih dali člani na konferencah, in tudi širše probleme, na katere so opozorili, so nekateri organi že začeli reševati. Tako je svet za blagovni promet pri ObLO začel proučevati, kako rešiti za nekatero kraje zelo pereč problem trgovskih poslovalnic, ki jih trgovska podjetja zaradi nerentabilnosti ukinjajo. Zaradi tega se nekateri kraji na Goričkem oskrbujejo z najosnovnejšimi življenjskimi potrebščinami iz zelo oddaljenih trgovin. Med

Osnovna naloga vseh zdravstvenih delavcev Prekmurja je, da organizirajo vse sile za odpravo obolenj, ki predstavljajo problem na tem področju. Eno teh vprašanj so stalne epidemije določenih nalezljivih bolezni. Te epidemije pa so čisto odraz določenih higienskih slabosti, nepoznavanja preventivnih mer s strani prebivalstva itd. Zaradi tega mislim, da bi se morala predvsem bolnišnica — morda infekcijski oddelki, skupno z ostalimi zdravstvenimi delavci na terenu — enotno angažirati tako na odpravljanju neposrednih žarišč teh infekcijskih obolenj, po drugi strani pa zelo intenzivno organizirati stalno zdravstveno svetlovanje.

Prvo vprašanje se postavlja, v čem naj bi bil pomen tesnega sodelovanja med radenskimi zdraviliščem in bolnišnico v Murski Soboti. Dejstvo je, da vsako prirodno zdravilišče predstavlja sestavni del organizirane zdravstvene službe in sicer zdravstvene službe, ki se poslužuje določenih zdravilne vode, zdravilnega vrelca za to, da koristi ugodne posledice te vode pri zdrav-

polivci nekaterih krajev, predvsem pa na območju krajevne organizacije Tešanovci, so se pojavili predlogi, da bi se v teh krajih naj organizirale pavalne trgovine, ki bi pri trgovskih podjetjih nabavljale najpotrebnejše artikole in jih potem posredovale ljudem, ki bi te poslovalnice tudi neposredno vodili in tudi nagrajevali tistega, ki bi to posredovanje opravljal.

Med številnimi komunalnimi vprašanji so člani najpogostejše razpravljali o cestah. Posebno pereče je vprašanje cest v Sebeborcih in Kramarovcih. V obeh krajih je zaradi tega izredno otežavljen tudi blagovni promet, ker so ceste za večja motorna vozila neuporabne. V obeh krajih so člani ostro kritizirali zlasti odnos podjetij, ki so uničile ceste, nočejo pa prispevati za popravilo. V Sebeborcih je cesto uničilo s težkimi prevozi podjetje Proizvodnja rafte, v Kramarovcih pa KG Rakičan. Sedaj v obeh krajih proučujejo, kako bi bilo mogoče popraviti ceste.

Na konferencah je bilo tudi mnogo razprav o gradnji novih šol, ki so jih dajali člani, so pa bili večkrat premalo premišljeni in tudi proučeni. V vsakem kraju bi namreč radi imeli svojo šolo. Pri teh predlogih se je pokazalo, da člani dajejo večkrat pobude tudi iz bolj ozko lokalistično obarvanih teženj, ki pa zaradi tega tudi niso vedno izvedljive.

Našim bralcem in naročnikom

sporočamo, da bo naslednja, noveletna številka »Pomurskega vestnika« izšla

V PETEK, 30. DECEMBRA 1960

v povečanem obsegu, na 16. straneh. Listu pa bo priložen tudi lep barvni koledar. Naslednja, prva številka v novem letu, bo izšla redno, v četrtek po praznikih.

O »POMURSKEM VESTNIKU« V LETU 1961

pa vas, dragi bralci in naročniki, moramo seznaniti še z naslednjim.

Izdajateljski svet našega lista in Upravni odbor ČZP »Pomurski tisk« sta po daljših razpravah, tako o vsebini in obsegu lista, kakršen naj bi prihajal k vam v prihodnjem letu — ugotovila tudi težavno finančno stanje tedinika. Stroški pri tiskanju enega izvoda znašajo letos 30,59 dinarjev, naročnina z vsemi ostalimi dohodki lista pa prinese k številki le 16,34 din — razlika, ki jo je treba kriti, znaša torej 14,05 din pri vsakem posameznem izvodu! Naklada lista pa je presegla 12.000 izvodov tedensko.

Prepričani smo, da boste razumeli, kolikšne težave in skrbi nam povzročata to dejstvo. S sedanjo naročnino lista krijejo komaj 20 odst. vseh izdatkov, ki nastajajo pri urejanju, opremi in tiskanju časopisa. Obenem pa je res, da je naš list bil doslej — in to že vrsto let — najcenejši med podobnimi tediniki v naši republiki. Upamo, da boste na osnovi vseh teh dejstev pravilno razumeli naš sklep o zvišanju naročnine.

Nova naročnina »Pomurskega vestnika« bo s 1. januarjem 1961 dalje 600 dinarjev na leto, v prosti prodaji pa po 15 dinarjev izvod. Prepričani smo, da se zaradi tega ne bo zmanjšalo število prijateljev »Pomurskega vestnika«. Verjemite, da bo dve sto dinarjev več na leto po vsakem naročniku (kar je, vzemimo n. pr. toliko kot pol litra vina ali dve steklenici piva) samo pripomoglo k nadaljnji vsebinski in oblikovni rasti lista. To pa bo v zadovoljstvo vseh — bralcev in ljudi pri listu.

Uredništvo in uprava
»Pomurskega vestnika«

posebno pri težjih bolnikih, ki prihajajo v zdravilišče, predstavlja neposredna bližina močnega zdravstvenega centra poleg razvite zdravstvene službe v zavodu samem, garancijo popolne in takojšnje zdravstvene zaštite v primeru kakršnegakoli akutnega in nevarnejšega obolenja. Povezava bolnišnice in zdravilišča lahko ustvari pogoje neposrednega sodelovanja v preizkušanju koristnih posledic mineralne vode tako pri obolenjih, za katere do sedaj še nismo dovolj preizkusili koristnih posledic uporabe mineralne vode, kot pri obolenjih, za katere zdravilne posledice že vemo.

Strokovnjaki-specialisti v bolnišnici lahko postanejo dragoceni sodelavci v razvijanju zdravstvene službe in zdravilišča, še posebno pa na področju raziskovalnega dela. Bolnišnica z vsvo svojo tehnično in laboratorijsko opremo lahko nudi ugodno materialno osnovo pri tem delu.

Seja predsedstva OSS

Predvčerajšnjim so na seji predsedstva Okrajnega sindikalnega sveta v Murski Soboti razpravljali o pripravah za plenum OSS, ki bo predvidoma prihodnji mesec in na katerem bodo razpravljali o uspehih nagrajevanja v gospodarskih organizacijah. Člani predsedstva so med drugim obravnavali priprave za letne skupščine sindikalnih podružnic.

Posvetovanje o nagrajevanju učiteljev

V torek je bilo v Ljutomeru posvetovanje poverjenikov sindikalnih podružnic prosvetnih delavcev. Obravnavali so predvsem nagrajevanje učiteljev po učinku.

Navzoči so bili mnenja, naj se gibljivi del plače dviga po prizadevanosti in udeleževanju posameznika.

Koristične mineralne vode ima čisto različne posledice. Poleg tega, da izredno ugodno vpliva na organizem, lahko pri nekaterih obolenjih povzroči tudi določene težave. V takem primeru je seveda močan zdravstveni center z visoko razvito zdravstveno službo izredno potreben in koristen. Se

27. in 28. dec. v Murski Soboti velika noveletna povorka

Društvo prijateljev mladine v Murski Soboti je ob sodelovanju občinskega odbora Socialistične zveze imenovalo posebno komisijo za organiziranje noveletnih prireditev. Komisija pripravlja pester in doslej največji noveletni sprevod, ki se bo 27. in 28. decembra ob 16. uri razvil od Osnovne šole II po Kidričevi, Kečencjevi, Bolniški in Koldvorski ulici na Glavni trg, od koder bo krenil do pošte po Trubarjevem drevoredu, nato pa na ulico Stefana Kovarja mimo Gimnazije po Stefana Kuzmiča na Kidričevo ulico in nazaj do osnovne šole.

Na čelu povorke bo stopal pastir z rogom, fanfaristi, praporščaki ter Snelgulčica s spremstvom. Za tem se bodo vrstili: godba, Dedek Mrav v spremstvu snežink in snežakov, Rdeča Kapica ter ostalo spremstvo: Pavliha, dežniki, metuljčki in cvetlice. Za red pa bodo skrbeli pionirji-milčniki. Ob istem času bodo peljali po soboških ulicah letalo. Ob tem času bodo na večjih mestih prodajali tudi bonbone in najrazličnejše slaščice. Z ozirom na to, ker bo to ena največjih noveletnih prireditev v Murski Soboti, vabijo organizatorji k čimvečji udeležbi!

Pomagajmo alžirskim otrokom!

Pionirji Jugoslavije!

Vi, ki živite v miru, obdani s skrbjo socialistične skupnosti, v svoji rasti z vsakim dnem bolj spoznavate, kako težaven je bil boj za svobodo. Slišali ste in brali o trpljenju odraslih in otrok, prav tako majhnih in nedoraslih kakor ste vi, v dnevih naše težavne in slavne narodnoosvobodilne borbe.

Vi živite zdaj v miru, igrate se in učite. Na svetu pa je še mnogo narodov, ki se bore za svojo neodvisnost, mnogo je še bore s puško v roki ali umirajo, zadeti od krogel, od lakote in bolezni. Ena takšnih dežel je Afrika dežela Alžirija, katere narodi se bore že celih šest let. Šest let alžirski otroci gladujejo, umirajo in se mučijo po taboriščih in med begunci. Ti otroci so potrebni pomoči. Potrebni so kruha, obleke, knjig, igračk, potrebno jim je prijateljsko razumevanje in sočutje v njihovem strašnem trpljenju.

PIONIRJI JUGOSLAVIJE, POMAGAJTE ALŽIRSKIM OTROKOM!

V svojih šolah, pionirskih odredih in družinah, v klubih, društvih in domovih, po svojih mestih in vaseh zbirajte prispevke za pomoč alžirskim otrokom! V vaši plemeniti akciji vam bodo pomagali odrasli. Lotite se dela in sodelujte z njimi! Naj si alžirski otroci zapomnijo, da so jim pomagali mali jugoslovanski prijatelji, ki žele svobodo in srečo vsem narodom sveta!

SVET DRUŠTEV ZA SKRB ZA OTROKE
IN MLADINO JUGOSLAVIJE

RESNICA JE PRODRLA IZ KAZBE

KRVAVI DOGODKI NA ALŽIRSKIH TLEH ○ OBRAČUN PADALCEV Z GOLOROKIMI DOMAČINI V ALŽIRSKEM DELU MESTA ALŽIRA ○ KAJ SO VI-
DELI NOVINARJI ○ NAVZLIC CENZURI JE PRIŠLO DOVOLJ PODROBNOSTI MED SVETOVNO JAVNOST ○ KOGA BO KAZNOVAL URADNI PARIZ?

Inšpeksijski obisk predsednika de Gaulla v Alžiru se je spreminil v neuradni, zato pa nič manj krvavi obračun francoskih padalcev in francoskih doseljencev — kolonov na eni z neoboroženim alžirskim prebivalstvom na drugi strani. Uradna poročila govore o 61 mrtvih in več sto ranjenih, kaže pa, da je število ubitih domačinov mnogo večje. Vojska je streljala v goloroke ljudi, ki so zahtevali neodvisnost, vzklikali alžirski fronti nacionalne osvoboditve in poleg številnih transparentov marsikje razvili tudi nacionalno alžirsko zastavo — simbol borečega se Alžira.

Predsednik de Gaulle je prekinil potovanje, oziroma ga skrajšal in pozneje obljubil, da bodo krivce strogo kaznovani. Za sedaj še nihče ne ve, ali misli na povzročitelje poka ali na tiste, ki so vzklikali začasni alžirski vladi in neodvisnemu Alžiru. Uradno poročajo, da so zaprli kakih 500 Francozov in nekaj več domačinov. Najhujši položaj je bil vsekakor v muslimanskem delu Alžira, tako imenovani Kazbi. Priobčujemo nekaj podrobnosti o krvavih dogodkih, o katerih so pisali francoski reporterji, preden so oblasti uvedle strogo cenzuro. Resnica o pokolu je tako prodrla v svet in povzročila pravo zgražanje, posebno v krogih OZN, kjer prav te dni obravnavajo alžirski problem.

V onem delu mesta Alžira in Orana, kjer žive domačini, se je ob prihodu de Gaulla dvignilo vse živo: mladeniči, dekleta, žene, otroci in starčki, ki so samo z besedami izražali to, kar je zahtevalo srce...

Za oblasti pomenijo zeleno-bele alžirske borbene zastave na hišah, na drogovi in v rokah demonstrantov ter klicanje neodvisnemu Alžiru, svobodi in FLN nekaj nedopustnega, četudi uradno govore o referendumu. To pač ni isto kakor »Francoski Alžir«, »Lagillard na oblasti« ali »De Gaulle na vislicah« kot je odmevalo iz trl kolonistov tri dni pred krvavim pokolom v središčih Alžira, Orana in drugih mest...

Na neoborožene alžirske množice so ukazali streljati, na desničarske skrajneže—Francoze, ki so vpili proti de Gaulleu in sedanji vladi, pa so metali samo bombe z bencinom in solzivcem. Te so razganjali s solzivcem in vodnimi curki. Vojaške enote in enote republikanske garde so zato, ker so se obotavljale, kmalu zamenjali »izkušnejši« padalci.

All je danes pomembno, kdo jih je poslal in kdo ukazal streljati v množico. Pozneje so streljali posamično na tiste, ki so bežali in si iskali zaklonišče za sličnimi ogli. Videli je sence tistih, ki so preminevali v izrkih ran in se potem po tih plazili kamoli, da bi našli varno kritejo pred padalsko puško. Toda padalci niso streljali samo na ljudi, temveč tudi na belo-zelene zastave s polmeseči in rdečo zvezdo. Svoje orožje so naperili celo na psa, ki je prišel tuliti za ubitim gospodarjem, kajti tudi žival je bila zanj upornik. Nenadoma pa je vse utihnilo...

»Prejeli smo ukaz, naj čistimo«, je pozneje izjavil novinarju padalski častnik. »Pa smo čistili. O, streljali v množico. Pozneje so streljali posamično na tiste, ki so bežali in si iskali zaklonišče za sličnimi ogli. Videli je sence tistih, ki so preminevali v izrkih ran in se potem po tih plazili kamoli, da bi našli varno kritejo pred padalsko puško. Toda padalci niso streljali samo na ljudi, temveč tudi na belo-zelene zastave s polmeseči in rdečo zvezdo. Svoje orožje so naperili celo na psa, ki je prišel tuliti za ubitim gospodarjem, kajti tudi žival je bila zanj upornik. Nenadoma pa je vse utihnilo...

ljiati? Ali je danes važno ugotavljati, koga so vse ubili, zadavili ali zaklali, ko ves svet ve, da so se skupno s padalci spravili na neoborožene Alžirce tudi začeti-ki protivladnih demonstracij — francoski skrajneži. In ti potenja-jo to že šest let...

Mnogi novinarji spoštujejo svoj poklic, čast in poštenje. Zato niso hoteli podpisati cenzuriranih ali izmišljenih sestavkov. Drugi so sporočili, da jim članke cenzurirajo. Tretje so spet zaradi resnice izgnali in njihov časnik zaplenili. Nek novinar, ki se mu je posrečilo poslati svoje poročilo pred cenzuro, je napisal mnogo podrobnosti o tem, kaj se je dogajalo v Kazbi, ko so navadne čete zamenjali padalci.

»Ukaz je dan, slišali ste,« je govoril nek častnik postrojenim padalcem v rdečih baretkah. »Čistite vse po vrsti! Torej čistite...! Tako se je pričel krvavi pohod na alžirski del mesta, v katerem živi kakih 200.000 Alžircev. Padalci so krenili,« je napisal omejenji novinar. »Takoj zatem se je pričelo streljanje. Strojnični rafali so se dolgo menjavali s kratkimi strelji iz pušk. Na odprtih radijskih linijah si lahko slišal strahotno ječanje in krike linčanih in do smrti ranjenih.

Novinar je z balkona opazoval, kako padalci brez obotavljanja

Tiste dni na alžirskih ulicah: tanki, vojaki...

ENAKI POGLEDI

Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj se je v ponedeljek vrnil z letalom z uradnega obiska v ZAR. »Predvsem smo govorili o aktualnih mednarodnih vprašanjih,« je izjavil po prihodu na batajniško letališče. »Z zadovoljstvom lahko rečem, da so naši nazori kakor doslej v vseh bistvenih vprašanjih mednarodnih odnosov enaki. Posebno soglasni smo bili v oceni glede Konga...«

O tem govori tudi uradno predsednik si je ogledal dela pri gradnji Asuanskega jez

Predsednik Naser in podpredsednik Kardelj pri razgovorih

ter določeno število kmečkih in industrijskih objektov, kulturnih ustanov in zgodovinskih znamenitosti, mesto Aleksandrijo, Port Said in nekaj drugih mest v egiptovski provinci. Razgovori med obema delegacijama, ki sta jih vodila podpredsednik Kardelj in predsednik Naser, so potekali v ozračju prijateljstva, medsebojnega razumevanja in spoštovanja, kakor je to že postalo tradicionalno v odnosih med obema deželama.

Na obeh straneh sodijo, da je treba dvostransko sodelovanje okrepiti. Kar zadeva zunanji svet, si bosta obe deželi prizadevali odstraniti vzroke in činitelje, ki ovirajo nacionalno neodvisnost in enakopravnost v mednarodnih odnosih in ki hkrati predstavljajo eno glavnih ovir naprom za mir na svetu. Treba je podpreti vse narode, ki se bore za svojo svobodo in neodvisnost. Pri tem mislita predvsem na Kongo in na Alžir.

Ob delegaciji ugotavljata, da so dosegli velike uspehe v sodelovanju obeh dežel. Sodelovanje bo treba še razširiti in okrepiti. Zamenjava izkušnje koristi obema deželama v osnovnem smotru obeh vlad — pospešenemu gospodarskemu in družbenemu razvoju.

Ob delegaciji ugotavljata, da so dosegli velike uspehe v sodelovanju obeh dežel. Sodelovanje bo treba še razširiti in okrepiti. Zamenjava izkušnje koristi obema deželama v osnovnem smotru obeh vlad — pospešenemu gospodarskemu in družbenemu razvoju.

Ob delegaciji ugotavljata, da so dosegli velike uspehe v sodelovanju obeh dežel. Sodelovanje bo treba še razširiti in okrepiti. Zamenjava izkušnje koristi obema deželama v osnovnem smotru obeh vlad — pospešenemu gospodarskemu in družbenemu razvoju.

Ob delegaciji ugotavljata, da so dosegli velike uspehe v sodelovanju obeh dežel. Sodelovanje bo treba še razširiti in okrepiti. Zamenjava izkušnje koristi obema deželama v osnovnem smotru obeh vlad — pospešenemu gospodarskemu in družbenemu razvoju.

ur v Kazbi, sva se srečala z alžirsko republiko. Neresnične so zgodbe o komandosih FLN in o provolacijah. V Kazbi so vsi za FLN...!

Izredno pretresljiv je opis francoskega novinarja o tem, kako so Alžirski pokopali svoje mrtve na pokopališču, z vseh strani obdanim z bodičasto žico, stroji, topovi ter gostimi vrstami policajev in vojakov. Preživeli so se zakleli,

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

V Parizu objubljujejo, da bodo kaznovali krivce za pokol. Toda ali ne bodo — kot že tolikokrat doslej — to domačini, ki brez orožja v roki izražajo pred vsem svetom svojo privrženost alžirskemu osvobodilnemu gibanju?

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

V Parizu objubljujejo, da bodo kaznovali krivce za pokol. Toda ali ne bodo — kot že tolikokrat doslej — to domačini, ki brez orožja v roki izražajo pred vsem svetom svojo privrženost alžirskemu osvobodilnemu gibanju?

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

da jih bodo maščevali in da bo Alžir svoboden. Kakor bi trenli, se je hipoma pojavilo nešteto zastav FLN in nešteto gesel. Zene so strahotno vpile in jokale.

Upor v Etiopiji

Etiopija je doživela te dni državni udar, ki se je v glavnem omejil na prestolnico — Adis Abebo. V času, ko to poročamo, sicer še niso uničili oša uporniška oporišča, vendar imajo sile, ki so ostale cesarju Haile Selasijju zveste, v rokah letališče in središče mesta in bodo, kot kaže, upor kmalu posem zadušile. Cesar je iz ostalih krajev in provinc že prejel brzopadne pozdrave in izraze zvestobe.

Uporniki, ki jih je vodil minister za kmetijstvo ob podpori sefa policije, so izkoristili odsotnost cesarja. Ta se je tri dni mudil na obisku v Latinski Ameriki in ga je dogodek hudo presenetil. Prekinil je obisk in odpotoval preko Librije in Sudana v provinco Eritrejo, ki mu je takoj spočetka izrekla popolno zvestobo. Po treh dneh so cesarju zveste enote pod poveljstvom vrhovnega poveljnika storile vse potrebno, da upor zatro. Vestni po agenciji Reuter pravijo, da je zasedel za cesarsko palačo, kjer je bil uporniški štab. Enega od vodij, rasa Imruja, so že zaprli, medtem ko sta dosedanja šef policije in poveljnik cesarske garde pobegnili z letalom neznanu kam.

Novica je presenetila svet, saj je celo sam cesar spočetka zanikal sploh možnost, da bi do tega prišlo. Nekateri poznavalci prilik pa pravijo, da bi se ne smeli preveč čuditi. Gre o bistvu za odpor nekaterih intelektualcev, ki so študirali v tujini in jim ni ošeh razmeroma počasen notranji razvoj v deželi, ki se preveč opira na plemensko razcepjenost in na staroepiški ceremonial. Zato so uporniki vnesli v svoj program med drugim

agrarno reformo. Da pa ne bi prekinili s tradicijo, so kot vse kaže, prisilili devetindvajsetletnega prestolonaslednika, da je sprejel tudi prestol kot Selasijev naslednik.

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

Seveda ni manjkalo ugibanj, ali uporniško gibanje morda nima zaslonbe v tujini. Nekateri so namigovali na ZAR in »pronaserjevske ideje«, drugi na Zahod. Pri tem ugibanju

OD TEDNA DO TEDNA

PROTIZAKONITO DEJANJE
V soboto zvečer je jugoslovanska ladja »Srbija« zaustavil francoski rušilec 10 km od španske obale. Vse do nedelje popoldne ni bilo z nje nobene vesti. Šele tedaj je prišlo sporočilo, da je morala ladja v spremstvu odpotovati v pristanišče Mers el Kebir, kjer

so jo znova pregledali. Zatem je ladja odpotila v Tanger. Francoske vojaške oblasti so tokrat znova kršile mednarodno pravo o svobodni plovi po morju kakor že nekajkrat doslej.

Enako se je zgodilo v ponedeljek tudi z jugoslovansko ladjo »Dubrava«, ko je bila kakih 14 morskimi milj od španske obale.

Z SAMOODLOČBO ALŽIRSKEGA NARODA
Generalna skupščina Združenih narodov je v ponedeljek sprejela okrnjeno azijsko-afriško resolucijo o pravici alžirskega naroda do samoodločbe. V njej pa ni onega člena iz prvotne azijsko-afriške resolucije, ki govori o predlogu, naj bi referendum o prihodnosti Alžira organizirala in nadzirala organizacija Združenih narodov. S tem je seveda načelno priznato, kar je GS predložila že lani, pa se Francozi po tem niso ravnali.

USPEH UPOENIKOV V LAOSU
Vodja laoskih desničarskih upornikov, general Nosavan, je pred dnevi s svojo armado zasedel Vientian, ki so ga imele pred tem v rokah enote kapetana Kong Lija in gibanja Patet Lao. Kakor uradno izjavljajo predstavniči vlade premiera Fume, so uporniki prevzeli ameriško moderno orožje, podpirajo pa jih tudi siamske oblasti. V armadi generala Nosavana sodelujejo tudi druge narodnosti. Sam politični položaj v deželi je še zelo zamotan.

ZASEDANJE NATO
Kakor kaže poročilo letošnjega zimskega zasedanja ministrskega sveta Atlantskega pakta v Parizu, ki se je pričelo 15. decembra, predstavnikih dežel članic v glavnem niso pokazali kdo ve kakšega navdušenja za zamisel, naj bi NATO postala nova, samostojna atomska sila, naj bi koordinirali gospodarske in politične akcije ter s tem nudili pomoč gospodarsko manj razvitim delom sveta in naj bi organizirali atlantski sestanek na vrhu.

Za NATO v »jedrski obleki« in za sestanek na vrhu se je navduševala posebno Zahodna Nemčija. Precej dežel se tudi ni izreklo za skupni nastop NATO glede pomoči manj razvitim delom sveta in naj bi organizirali atlantski sestanek na vrhu.

TEDEN NESREČ

Te dni je svet pretreslo nekaj izredno velikih nesreč. V sredo ponoči ob 02.15 po krajevnem času sta v Bosporu trčila jugoslovanski tanker »Petar Zoranić« in grški tanker »World Harmony«, pri čemer je zgorelo ali bilo ubitih 21 jugoslovanskih in 27 grških mornarjev. V petek sta nad newyorško mestno četrtjo trčili reaktivno letalo in letalo »Superconstellation«. Bilanca je naravnost grozna: 158 mrtvih, 11 porušenih hiš in nezaslišana panika med sicer mirnimi prebivalci predmestja. Istega dne je v zahodnonemškem mestu München treščilo letalo na nek tramvaj (kako naključje!), pri čemer je našlo smrt 49 oseb, od tega 29 v tramvaju. Na reki blizu indijskega mesta Narajanganandža je neka motorna ladja treščila v neko tovorno ladjo. 21 ljudi je utihnilo v reki. Pri italijanskem otoku Lampe-duza je vihar treščil ladjo v skalovje in pri tem ubil 12 ribičev itd.

Nesreča našega največjega tankerja, 25-tonskega »Petra Zoranića« je globoko pretresla vso našo javnost. Ognjeni zublji, ki so zajeli oba tankerja po trčenju, še niso ugasnili niti sedaj, šesti dan po nesreči. Ladja je plula iz sovjetskega pristanišča Tuapse (Crno morje) v Hamburg s 12.000 tonami letalskega bencina in 11.000 tonami plinskega olja.

Na kraj nesreče so kmalu prispeli predstavniki jugoslovanskih oblasti in Jugoslo-

venske tankerske plovitve iz Zadra, katere lastnina je bila ladja. Pri reševanju onih mornarjev, ki so se rešili v morje, so se izkazali turški vojak in mornarji, kakor tudi civilno prebivalstvo navzlic nevarnosti, ki jim je pretela. Vojska je skušala tudi zaječiti požar, vendar se ji to ni posrečilo. Tako je nekaj dni grozila nevarnost, da bi se vžgala še skladišča bencina na bližnji bosporški obali. Morski tokovski so namreč ladjo približali obali na 80 metrov.

Po izjavi pomočnika sekretarja ZIS za promet in zveze Ljubljane Veselinovića je jugoslovanska ladja plula one noči pravilno po levi strani kakih 200 metrov od obale. Sam preliv meri na tem mestu približno 900 metrov. Nesreča se je pripetila ob ribiškem naselju Kanlidži, na azijski strani Bosporja. V trenutku nesreče so bili na službenih mestih na poveljniškem mostu kapetan ladje

Ante Sabljčić, turški pilot, drugi častnik palube Grdaković in krmar Karlić. Ko je kapetan opazil, da pluje proti jugoslovanski ladji neka tuja ladja, je dal s sireno znamenje, da se drži leve strani. Znamenja sirene so slišali tudi mnogi prebivalci obrežne vasi. Z grške ladje ni prišel odgovor. Nato je padlo povelje »Stoj!« — toda bilo je prepozno. Grška ladja se je zarila v jugoslovansko pod kotom 30 stopinj.

BOLJŠO VSEBINO IN PESTREJŠE OBLIKE

Minuli četrtek so se po več kot dveh letih sestali delegati Svoboda in kulturno-prosvetnih društev Pomurja na okrajni skupščini ter skrbno razpravljali o kulturnem življenju in o problemih, ki zavirajo njegov razvoj. Ugotovljali so, da se pri mnogih prosvetnih delavcih našega kulturnega življenja skoraj izključno le prosvetni delavci, ki jih je pa še premalo za delo v solah in zaradi tega je razumljivo, če jim za kulturno dejavnost primanjkuje časa. Poleg tega je pri mnogih prosvetnih delavcih še čutili neustaljenost, saj po krajšem bivanju v Pomurju radi odidejo drugam in s tem se nenehno prekina kulturno življenje posameznega kraja. Ob tem pa je vedno čutili tudi pomanjkanje ljudi, ki bi bili zmožni voditi kulturno dejavnost in so zaradi tega nenehno potrebni razni seminarji za režiserje, pevovodje in vodje drugih kulturnih skupin sekcij prosvetnih društev. Kot ostale vzroke za pomanjkljivo

razvito kulturno dejavnost so delegati predvsem navajali materialne težave, ki čestokrat izvirajo iz nerazumevanja posameznih organov ljudske oblasti za kulturno življenje, enako nerazumevanje, so poudarjali, je čutili tudi pri političnih organizacijah in nekaterih političnih delavcih, čestokrat pa tudi v odnosu širšega občinstva do kulturnih prireditelj in prizadevanj društev. Ta neprizadetost za kulturno življenje se najbolj pojavlja v Murški Soboti, kjer je DPD »Svoboda« zamrla, kar pa slabo vpliva na kulturno življenje v ostalih krajih Pomurja.

Na skupščini je bilo tako v poročilu kakor tudi med razpravo večkrat poudarjeno, da bo moral okrajni svet Svoboda in kulturno-prosvetnih društev poskrbeti predvsem za delo občinskih svetov in njihovo uveljavljanje. Nekateri delegati so ugotavljali, da prav zaradi nedejavnosti teh organov zamira kulturno živ-

ljenje v posameznih občinah. Toda pomanjkljivosti v delu je bilo čutili tudi pri okrajnem svetu. Tako niso delali nekateri sosveti, svet pa tudi ni razvijal in ustanovljal drugih svetov tako za film, klubsko dejavnost in kulturno-zabavno življenje. Ti sosveti bi namreč mnogo laže in tudi boljše pomagali posameznim sekcijam. Kot poseben problem je bilo v poročilu okrajnega sveta omenjena nedejavnost občinskega sveta v Lendavi in pomanjkanje svetov za posamezne dejavnosti pri občinskih svetih.

Na skupščini so delegati tudi mnogo razpravljali o oblikah dela kulturnih društev. Ugotavljali so, da so se nekateri že desetletja ustaljene oblike preživele in ne zadovoljujejo težnjav ljudi, ki so rasli v novih družbenih pogojih, in potrebam, ki jih ti povzročajo. Zaradi že preživelih programov, ki se že vrsto let niso bistveno spremenili, so začele nekatere kulturne skupine polagoma razpadati. To je čutili pri pevskih zborih, enako pa tudi pri dramskih skupinah. Toda pri marsikaterem forumu, ki je odgovoren za kulturno življenje, se niso našle razumevanja nekatere nove oblike kulturnega življenja, ki

pa se v nekaterih krajih že tudi dokaj smelo uveljavljajo. To so predvsem klubi, za katere so zlasti v lendavski občini zgradili precej vaških domov, v Ljutomeru pa vzorno uredili klub, ki se tudi zelo lepo razvija in nenehno širi svojo dejavnost. V nekaterih vaseh so tudi z velikim uspehom že začeli ustanovljati televizijske klube, ki so postali zelo priljubljeni.

Veliko pozornost je skupščina posvetila tudi gostovanjem raznih kulturnih skupin, tako poklicnih kulturnih ustanov kakor tudi meddruštvenim gostovanjem. Poudarjali so, da je potrebno dokončno urediti vprašanje gostovanj skupin slovenskih narodnih gledališč, predvsem pa s pomočjo mariborskega SNG organizirati redno gledališko življenje v večjih pomurskih središčih. Za bolj pestro kulturno življenje v posameznih krajih bi naj poskrbela tudi društva sama in sicer s pogostejšimi medsebojnimi gostovanji in tesnejšim sodelovanjem, ki bi omogočilo tudi kvalitetnejše kulturne prireditve.

Delegati so precej razpravljali tudi o knjižnicah, za katere je poročilo sveta ugotavljalo, da razen nekaterih občinskih ostale nimajo ugodnih pogojev za delo in razvoj. Pri knjižnicah se še niso uveljavili upravni odbori, kar povzroča, da je vse delo prepuščeno knjižničarjem, kar pa ne omogoča, da bi bilo vedno zadostno številnim potrebam, ki se porajajo ob vse večjem razmahu najrazličnejših oblik izobraževalnega dela. Knjižničarji pa brez pomoči družbenega organa tudi ne morejo reševati nekaterih zelo perečih problemov, predvsem materialnih. Zato bo potrebno enako, kakor vsemu kulturnemu življenju, tudi knjižnicam posvetiti več pozornosti in vseh razpravah o našem družbenem razvoju. Zato so delegati tudi sklenili, da bi naj novi svet, ki je bil izvoljen na skupščini, skrbno prouči vse probleme našega kulturnega življenja, o katerem pa vse česse razpravljajo tudi politične organizacije, predvsem krajevne organizacije Socialistične zveze, kar hkrati tudi zagotavlja, da bo ob ugodnejših pogojih tudi možno neprimerno bolj razviti to izredno pomembno družbeno dejavnost.

ZA DVA NI VREDNO USTAVLJATI?

Ni še dolgo tega, ko sem se peljal iz Maribora z dopoldanskim avtobusom (S-5824) v Petanjce. Sprevodnika sva s sopotnico opozorila, da bova izstopila, vendar se je izgovarjal, da je v avtobusu prevelika gneča. Ker avtobus na omenjeni postaji ni ustabil, sva lahko izstopila šele na Tišini, kar nama je precej podaljšalo pot do doma. Ali je tako ravnanje upravičeno?

K. O.

V LJUTOMERSKI OBČINI GASILSKI OBČNI ZBORI

Gasilski društva v Ljutomerški občini so začela te dni letne občne zборе. Zanimivo je, da se na občnih zbore zavzemajo gasilci predvsem za širše strokovno usposabljanje članov ter izpolnitve opreme. Doslje so imeli letne občne zборе na Spodnjem Krapju in v Pristavi, prihodnje dni pa jih bodo imeli tudi na Desnjaku, v Branoslavcih in Ključarovicah.

o

S. B.

Pravni kotichek

INVALIDNINA — POKOJNINA

Vprašanje: Od leta 1954 dalje sem bil uživalec invalidske pokojnine na podlagi delovne dobe od leta 1948 do 1954. Ob prevedbi invalidske pokojnine po novem zakonu o invalidskem zavarovanju sem bil preveden v I. kategorijo invalidnosti. Invalidska komisija 4. stopnje je ob ponovnem pregledu dne 30. 8. 1959 ugotovila, da pri meni invalidnost več ne obstoja. S 1. 9. 1959 sem se nato ponovno zaposlil s polnim delovnim časom. Sedaj sem ponovno zbolel.

Zanima me, ali se mi lahko prizna pravica do invalidske pokojnine, ko nimam predpisane gostote delovne dobe?

Odgovor: V vašem primeru lahko pridobite pravico do invalidske pokojnine pod pogoji iz 54. člena Zakona o invalidskem zavarovanju, če dokažete pokojninsko dobo glede na starost ob novem zavarovalnem primeru in pa 40 mesecev delovne dobe v zadnjih petih letih. V tem primeru se bo računala gostota delovne dobe od 1. 9. 1959, ko ste se zaposlili do ponovnega nastanka invalidnosti in od leta 1954 nazaj toliko časa, kolikor manjka do pet let. V tem primeru se obdobje, ko ste uživali invalidsko pokojnino, takorekoč preskoči.

Vprašanje: Meseca marca 1942. leta sem bila internirana, ker sem sodelovala z bratom, ki je bil v partizanih in mu dajala razna obvestila. V internaciji sem bila do osvoboditve.

Zanima me, ali se mi leta, ki sem jih prebila v internaciji, štejejo dvojno v pokojninsko dobo in ali sem tedaj upravičena do posebnega dodatka, ki pripada udeležencem NOV pred 9. 9. 1947?

Odgovor: Čas internacije se po 3. točki 51. člena Zakona o pokojninskem zavarovanju šteje v posebno dobo pod določenimi pogoji, če je zavarovanec (zavarovanka) z delom za NOV nadaljeval tudi v internaciji. O tem delovanju mora odločiti Komisija LRS iz 172. člena Zakona o pokojninskem zavarovanju.

Svetujemo vam, da sprožite postopek za ugotovitev posebne dobe (časa internacije) pri Komisiji za ugotovitev delovne dobe in posebne dobe, ki jo priznava pristojna komisija občinskega ljudskega odbora, katera bo v postopku na podlagi po Vas predloženega dokaznega gradiva odstopila za delo Komisiji LRS iz 172. člena ZPZ, da slednja da svoje mnenje, ali Vam čas internacije šteje dvojno v posebno dobo. Na podlagi tega mnenja bo komisija za ugotovitev delovne dobe in komisija občinskega ljudskega odbora za po-

sebne dobe izdala tozadevno odločbo s katero boste v primeru, da Vam bo čas internacije dvojno štet v pokojninsko dobo, lahko uveljavili pri pristojnem zavodu za socialno zavarovanje pravico do posebnega dodatka po 265/a. členu Zakona o pokojninskem zavarovanju.

Vprašanje: Do 31. 12. 1958 sem bil uživalec invalidnine. Z uveljavitvijo Zakona o invalidskem zavarovanju sem bil stavljen izven kategorije invalidnosti. Zoper to odločbo Zavoda za socialno zavarovanje sem se pritožil, ker smatram, da za delo nisem sposoben. Zadeva še ni dokončno rešena, ker sem sprožil tudi upravni spor.

Prosim pojasnila, ali in kakšne pravice imam v času pritožbenega postopka in upravnega spora? Odgovor: V času pritožbenega postopka in upravnega spora nimate pravice na izplačevanje prejšnjih prejemkov, ki so vam bili ustavljeni na podlagi spremembe invalidnosti, ugotovljene po invalidski komisiji. Prav tako tudi nimate pravice do ugodnosti iz naslova zdravstvenega zavarovanja, ker niste zavarovane v smislu Zakona o zdravstvenem zavarovanju.

Vprašanje: Od leta 1920 do 1925 sem hodil na sezonska poljska dela in vmes delal tudi v gradbeništvu. Nato sem bil dve leti v Nemčiji, v naslednjem letu pa na sezonskem poljskem delu v Franciji. Od leta 1930 do 1936 sem bil v Ameriki in po vrnitvi iz Amerike sem zopet hodil na sezonska poljska dela do leta 1945. Od leta 1947 dalje sem v rednem delovnem razmerju.

Prosim pojasnila, kje in kako naj uveljavim svoje zaposlitve in ali imam sploh pogoje, da se mi zaposlitve v inozemstvu priznajo v delovno dobo?

Odgovor: Kmetijska dela so po Zakonu o pokojninskem zavarovanju izenačena z ostalimi deli. Stejejo pa se v pokojninsko dobo po 254. členu Zakona le pod določenimi pogoji in v tem primeru, če so sama kot taka ali pa skupaj z ostalimi deli trajala vsaj 7 mesecev v koledarskem letu. Pod tistimi pogoji se priznavajo v pokojninsko dobo tudi enaka dela v inozemstvu, vendar v tem primeru morajo biti še izpolnjeni pogoji 47. člena Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki je v Vašem primeru izpolnjen in Vam priporočamo, da pokrenete postopek za priznanje delovne dobe pri Komisiji za ugotovitev delovne dobe in posebne dobe pristojnega občinskega ljudskega odbora, na katerega območju je Vaša zaposlitev.

NENAVADEN POČITEK

V KRATKEM PO POMURJU

NORŠINCI — Mladina v Noršincih se pripravja na letno konferenco. Letos je bila delavna zlasti sekcija mladih za združnikov, v kateri je delala dobra polovica mladine. Obdelali so skoraj 1 hektar zemlje, na kateri so gojili italijansko ljulko in pridelali preko 2600 kg semena, za katerega so prejeli okrog 500.000 dinarjev. Za ta denar je mladina kupila televizijski sprejemnik, katerega so namestili v dvorani gasilskega doma.

Na nedavnem sestanku so se dogovorili, da bodo tudi v prihodnje gojili semena, v zimskem času pa bodo našliudirali odrsko delo. Sklenili so, da bodo drugo leto skušali zbrati toliko sredstev, da bodo lahko opremili mladinsko sobo. Tudi na izobraževanje niso pozabili. V kratkem bodo priredili zanimiva kmetijska predavanja.

KRUPLIVNIK — Gasilci v obmejnem Kruplivniku so proslavili 35-letnico obstoja društva. Svečanost, ki so jo imeli v gasilskem domu, so popestrili s kulturnim programom. Ob tej priložnosti so podelili priznanja za dolgoletno službovanje šestim gasilcem.

BELTINCI — Po programu za izobraževanje rezervnih oficirjev in podoficirjev je bilo v nedeljo prvo, dobro obiskano predavanje v letošnji sezoni za rezervne oficirje in podoficirje na območju občine Beltinci. Predavanje je organizirala Zveza rezervnih oficirjev in podoficirjev v Beltincih, predaval je kapetan Adam Kučina iz Murske Sobotice.

RADMOZANCI — Pred nekaj dnevi je bil v Radmožancih zbor volivcev. Izvolili so novi šolski odbor ter razpravljali o problemih šolstva in perspektivnem planu v Radmožancih.

BELTINCI — Svet za komunalne zadeve je na svoji seji pred nekaj dnevi izdal odlok o najvišji tarifi za dimnikarske storitve. Izvolili so tudi komisijo za pripravo odloka o ureditvi vaških cest v Beltincih in komisijo za ureditev hišnine po vaseh.

PETROVCI — V petek bo v Petrovcih občinska seja. Na seji bodo podana poročila sveta za zdravstvo, sveta za finance in družbeni plan, ter poročilo o predlogih zborov volivcev.

PRED SODIŠČEM ZARADI DIVJEGA LOVA

Te dni so se pred Okrajnim sodiščem v Ljutomeru zagovarjali kar štiri divji lovci, ki so povzročili v revirjih Lovske družine Ljutomer precej škodo.

Lovski čuvaj Franc Skerget je 24. novembra zvečer zalotil pri divjem lovu v Babincih J. V. iz Noršincev in V. K. iz Babincev. S sabo sta imela psa V. K. je uspelo ujeti, medtem, ko sta J. V. skupno z uslužbencem LM prišla. V nahrbtniku je imel 6 fazanov, med njimi tudi štiri fazanke. Kakor sta pozneje priznala na razpravi, je na fazane streljal z malokaliberko V. K. medtem, ko mu je V. svetil in pobiral ubite fazane. Sodišče je obsodilo J. V. na 4 mesece zopora in povrnitev škode, V. K. pa na 40.000 dinarjev denarne kazni.

V isti noči je uspelo ujeti v revirjih LD Ljutomer v Šaincih tudi M. B., ki se je prav tako utvarjal z divjim lovom. Oborožen je bil z malokaliberko in vodil psa. Omenjene noči je ustrelil kar tri fazanke. Ko so ga izsledili, je skušal uteči čez jarek, vendar se je tam zapletel. Sodišče ga je obsodilo na dva meseca zopora in povrnitev škode.

Pred sodiščem se je znašel zaradi nedovoljenega lova tudi L. S. iz Padostavec, ki je na svoji njiči v novembur dvakrat nastavlil past. Vsakokrat je, kakor je povedal na sodišču, ujel po enega fazana. Omenjenemu pa so pri hiši našli tudi puško, ki ni bila prijavljena. Tudi temu je sodišče izreklo primerno kazen.

Kakor kaže, bo moralo sodišče kazni za divji lov še zaostriiti! —ko

BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA OPRAVLJAL VOZILO

Traktorist Friderik Stigel, zaposlen pri Vinogradniškem posestvu Gornja Radgona je v vasi Storovec skupno z Antonom Dobrovcem, doma iz Drobintne prevažal s traktorjem. Ko je traktorist zapustil traktor, se ga je Dobrovec poslužil, kljub temu, da ni imel vozniškega dovoljenja. V bližini gasilskega doma v Podgorju je podrl Alberta Lorberka. Pone srečanje je dobil lažje telesne poškodbe.

POPESTRITEV DRUŽABNEGA ŽIVLJENJA IN IZOBRAŽEVANJA

PROGRAM LJUDSKE UNIVERZE V LJUTOMERU

Ljutomerčani zadnje čase skorajda ne poznajo več dolgočasje. Za tiste, ki ne najdejo dovolj razvedrila v telovadnici in kinu, je najpogostejše zatočišče novi klub Ljudske univerze. Komaj se zvečeri in se v mestu prižigajo prve luči, že se pred vhodom začnejo zbirati prvi obiskovalci. Prvi po navadi prihajajo šolski otroci. Ti se najraje mudijo za šahovnicami, berejo časopise, revije, poslušajo radio in spremljajo televizijski program. Čas, določen zanje, pa

skorajda prehitro mine in tega ne zanikajo. Ob pol osmih začnejo prihajati starejši. Ti so v marsičem podobni mladini. Razlika je le v tem, da nekoliko raje gledajo televizijo. In kaj jih najbolj zanima? O tem najbolje kaže obisk: kadar so na programu varietej ali operete je klub skorajda pretesen, nekoliko manj pa je zanimanja za resne glasbene in ostale televizijske oddaje. Zal pa v glavnem lahko gledajo le tuje prenose, saj domačih skorajda ne morejo

sprejemati. Pa kljub temu. In kaj obiskovalci še pogrešajo?

Nedavna anketa je pokazala, da si obiskovalci še naprej želijo televizijske oddaje, zlasti glasbene. Nakazali pa so tudi potrebo po še večji izobraževalni dejavnosti, zlasti po raznih predavanjih.

Klub je sicer nekoliko tesen, saj lahko ob skrajnih primerih sprejme le do 50 ljudi. To je sicer za potrebe Ljutomera ljudi iz okoliških vasi. Tudi oni bi si želeli nekaj podob-

nega. Da bi hodili v Ljutomer, tega skoraj ni pričakovati, vsaj iz oddaljenih vasi ne. Da bi pa vsaj nekoliko ugodila željam, se je Ljudska univerza odločila, da bo v vaseh, kjer nimajo kinematografov, od časa do časa predvajala ozkotračne zvočne celovečerne filme. Po izobraževalnih centrih — teh je v občini 10 — pa bo v prihodnjih mesecih organizirala skupno z organizacijami Socialistične zveze okrog 60 predavanj. Teme so si izbrali prebivalci sami. Največ se jih je odločilo za predavanja o zdravstvu, kmetijstvu, v večih krajih pa so si zaželeli tudi politična predavanja. To vprašanje bo torej tudi na vaseh vsaj deloma rešeno.

In kako je s člani kolektivov. Tudi na te niso pozabili. Že sedaj imajo od strani kolektivov naročenih 74 predavanj. Nekatera podjetja predvidevajo tudi po sedem predavanj. Največ kolektivov želi predavanja o gospodarski in finančni politiki ter tudi o zdravstvu.

Razen tega pa bo Ljudska univerza organizirala to zimo vrsto osrednjih predavanj ter priredila tečaje tujih jezikov. Čeprav je njena dejavnost že dokaj pestra, jo skuša še popoprestiti, samo da bi ugodila željam prebivalstva.

150 TISOČAKOV ŠKODE

Sofer Janez Zdelšar, zaposlen pri PTT Ljubljana, je minuli teden zaradi prehitre vožnje, slabih zavor in neupoštevanja prometnih predpisov v Slatina Radencih zavozil izven cestišča. Materialna škoda na vozilu znaša okrog 150 tisoč dinarjev.

TATVINA DVOKOLE

Okrajno sodišče v Murški Soboti je pred nedavnim obsodilo na 6 mesecev zopora in 4 leta gojnice R. J. od Grada, zaradi kaznivega dejanja tatvine dvokoles.

Sodišče je upoštevalo kot olajševalno okolnost, da je obdolženec svoje delanje priznal in da je tatvino izvršil v vinjenem stanju.

VINJENOST ŠOFERJA

Na relaciji Gornja Radgona-Slatina Radenci se ni na ovinku v Melch prevrnil osebnih avtomobil znamke Škoda, last Trgovske agencije podjetja »Panonija« Ptuj. Sofer Belšak je opravljal vozilo v vinjenem stanju in materialna škoda znaša okrog 150 tisoč dinarjev.

TAKO SO KONČALI

Na zatočni klopi pred Okrajnim sodiščem v Murški Soboti so se znašle tri osebe in sicer: Matija Gjerkeš, Jože Jerebic in Ana Hanc. Omenjeni so se sistematično ukvarjali s tem, da so za visoke

nagrade spravljali ljudi čez državno mejo v Avstrijo. Čez državno mejo jim je uspelo spraviti 15 ljudi in pri tem so zaslužili 322.000 dinarjev. V začetku septembra bi omenjena skupina morala spraviti čez mejo še sedem oseb, za kar bi prejela 210.000 dinarjev. Vendar jim je bilo tokrat onemogočeno s strani obmejnih organov.

Obdolženec Matija Gjerkeš, ki je v teku enega meseca zaslužil najmanj 210.000 dinarjev, je posojal svojim sovaščanom večje denarne zneske z 10-odstotnimi obrestmi.

Okrožno sodišče v Murški Soboti je obsodilo Matijo Gjerkeša na 2 leti in 6 mesecev, Jožeta Jerebica na 1 leto in 8 mesecev in Ano Hanc na 10 mesecev strogega zopora.

SMRTI

Umrli so: Marija Zver, otrok, iz Puconec; Ida Šlebič, stara 55 let iz M. Sobotice in Marija Vogrinec, otrok, iz Odrancev.

ROJSIVA

Rodile so: Jolanka Ribas iz M. Crnce — dečka, Ana Tivadar iz Dolgovaških goric — dečka, Rozalija Fežbar iz Hotize — dekle, Marija Rajbar iz Motvarjevca — dekle, Rozalija Šarkezi iz Serdicke — dekle, Elizabeta Prša iz Velike Polane — dečka, Marija Hanc iz Dolgovaških goric — dekle, dr. Maida Ostan iz Gornje Radgone — dečka, Marija Gjerkeš iz M. Sobotice — dekle, Ida Hodošek iz

Zenkovec — dečka, Marija Zunič iz Seliša — dečka, Ljudmila Antonič, Radenski vrh — dekle, Jotelka Zver, Puconci — dekle, Jozefa Černjavčič, Murški Crnci — dekle, Katarina Puhar, Bogojna — dečka, Antonija Križanič iz M. Sobotice — dečka, Ana Kovač iz Vadarec — dekle, Alojzija Gumilar iz Petanjec — dečka, Paula Perc iz Bogojne — dekle, Terezija Peš iz Izakovec — dečka, Jelka Černuta iz Lendave — dekle, Marija Škraban iz Strukovec — dečka, Terezija Kolbi iz Borejec — dekle in Katarina Novak iz Gaberja — dečka.

NA MATICNEM URADU V LENDAVI SO ZABELEŽILI:

ROJSTVA — Rozalija Krajčič — dekle, Marijo Bogar — dečka in Elizabeta Jošar — dečka.

POROKE — Ivan Radovan, delavec iz Petišovec in Verona Hozjan, delavka iz Lendave, Anton Litrop, delavec iz Renkovec in Ana Jakša, delavka iz Dolgovaških goric, Stefan Vučak, pleškar iz Lendave in Gizela Vida, poljedelka iz Centibe, Stefan Feher, delavec iz Genterovec in Marija Još iz Dolgovaških goric.

SMRTI — Janez Simonka iz Petišovec, Elizabeta Casar iz Petišovec, Josip Bataj iz Doline, Stefan Čančar iz Petišovec, Ana Kotnjek iz Lendave in Marija Varga iz Petišovec.

»PREKMURSKI MAGAZIN« ZA POTROŠNIKA

Trgovsko podjetje »Prekmurški magazin« v Murski Soboti je doseglo letošnji plan prometa in dohodka že 6. decembra. Po planu je znašal letni plan prometa 457 milijonov dinarjev. Vsega zaposluje Prekmurški magazin 65 kvalificiranih prodajalcev, poleg tega imajo v uku še 20 vajencev. Letos se je podjetje močno razširilo, saj se je »Prekmurškemu magazinu« pridružilo trgovsko podjetje »Potrošnja« Martjanci, z vsemi svojimi poslovalnicami. Med letom so morali nekaj trgovskih poslovalnic zapreti: Vučja gomila,

govskemu podjetju je uspelo, da so v nekaterih krajih pritegnili k sodelovanju pri urejanju lokalov tudi prebivalstvo. Tako so na primer vaščani v Sebeborcih sklenili, da bodo v gasilskem domu, ki ga gradijo, uredili tudi prostor za novi trgovski lokal. Podobno v Tešanovcih, kjer so se prebivalci odločili za krajevni samopripravek, katerega bodo porabili za ureditev trgovskega lokala v združenem domu.

Trgovsko podjetje »Prekmurški magazin« ima vsega 24 poslovalnic. Od tega 8 v Murski Soboti, ostale pa so v Beltincih, Soboti v sklopu »Prekmurškega magazina« še 4 specerije. Letos so v podjetju opremili le eno poslovalnico in sicer »Preskrbo«, z novo opremo. Za ureditev nove poslovalnice pa se podjetje dogovarja tudi s kmetijsko zadrugo v Mačkovicah, ki naj bi odstopila svoj lokal.

Vsem cenjenim potrošnikom in poslovnim prijateljem vošči vse najboljše k Novemu letu

kollektiv Trgovskega podjetja
»Prekmurški magazin«
Murska Sobotna

Filovci, Selo, Moravci in Motvarjevci. V Motvarjevcih so trgovski lokal zaprli zato, ker ni bil primeren današnjemu načinu trgovanja, povsod drugod pa so prejšnje poslovalnice izkazovale premajhen promet in dohodek.

Z vsemi sedanji poslovalnicami oskrbuje Trgovsko podjetje »Prekmurški magazin« eno tretjino potrošnikov soboške občine. To so za trgovsko podjetje precejšnje naloge, ki so vezane med drugim tudi na investicije, saj je še mnogo trgovskih lokalov na podeželju, ki niso najbolje urejeni. Tr-

govskemu podjetju je uspelo, da so v nekaterih krajih pritegnili k sodelovanju pri urejanju lokalov tudi prebivalstvo. Tako so na primer vaščani v Sebeborcih sklenili, da bodo v gasilskem domu, ki ga gradijo, uredili tudi prostor za novi trgovski lokal. Podobno v Tešanovcih, kjer so se prebivalci odločili za krajevni samopripravek, katerega bodo porabili za ureditev trgovskega lokala v združenem domu.

Oficirji in podoficirji tekmovali

Tudi letos je bilo v Soboti tradicionalno tekmovalje med aktivnimi in rezervnimi oficirji v počastitev Dneva JLA. Tekmovali so v treh disciplinah: v streljanju z zračno puško, šahu in odbojki. Z zračno puško sta streljali dve desetčlanski ekipi: ena rezervnih, druga aktivnih oficirjev. V tem sportu so zmagali aktivni oficirji. V drugem sportu — šahu — so prav tako aktivni oficirji in podoficirji zasedli prvo mesto. Tekmovali so na 10 deskah. Borba na šahovnicah je trajala več ur v Domu JLA. Končni rezultat: aktivni — rezervni 5,5:4,5 točke. Posamezni rezultati: Siljegovič: Rezonja 0:1, Beović: Beloglavec 1:0, Sunje: Skarabot 0:1, Raduka: Sušteršič 0:1, Repič-Huis 1/2:1/2, Dragoljović — Andraković 1:0, Petrić — Jezovšek 0:1, Zorič: Zulim 1:0, Mladenović: Rituper 1:0, Barbarić: Celec 1:0.

govalec tega dvoboja dobil prehodni pokal ZROP. Preteklo leto so aktivni oficirji in podoficirji na podobnem tekmovalju v čast Dneva JLA dobili pokal v trajno last, ker so trkrat zaporedno zmagali v teh dvobojih.

Edino zmago je ekipa rezervnih oficirjev zabeležila v odbojki. Končen rezultat je 3:1 v njihovo korist (13:15, 15:6, 15:3, 16:14). Zmaga rezervnih oficirjev je zaslužna. Tehniško so bili boljša ekipa: igrali so bolj povezano in zato tudi zanesljivo zmagali.

Na prva tri mesta uvrščenim tekmovalnim skupinam je okrajni strelski odbor podelil lepe nagrade.

Aktivni oficirji so kot zmagovalci v dveh sportih in kot zma-

govalec tega dvoboja dobil prehodni pokal ZROP. Preteklo leto so aktivni oficirji in podoficirji na podobnem tekmovalju v čast Dneva JLA dobili pokal v trajno last, ker so trkrat zaporedno zmagali v teh dvobojih.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Splošnem gradbenem podjetju »SOGRAĐ« v Murski Soboti razpisuje naslednja delovna mesta:

1. SEKRETARJA PODJETJA (vodja splošnega sektorja) pogoj: popolna srednja šola z večletno prakso v administrativni službi.
2. ANALITIKA V TEHNIČNEM ODDELKU pogoj: gradbeni inženir ali tehnik z večletno prakso.
3. NORMIRCA V TEHNIČNEM ODDELKU pogoj: gradbeni tehnik z večletno prakso.
4. SEFA GRADBISČA pogoj: gradbeni inženir ali tehnik s pooblastilom.
5. SEKTORSKEGA TEHNIKA pogoj: gradbeni tehnik začetnik z nekaj prakse.
6. OBRATNIŠKEGA REFERENTA pogoj: gradbeni tehnik ali mojster z večletno prakso.
7. VARNOSTNEGA TEHNIKA pogoj: strojni tehnik ali popolna srednja šola z nekaj prakse.
8. BLAGAJNIKA pogoj: nedokončana srednja šola in vsaj 1-letna praksa na delovnem mestu blagajnika.
9. POMOŽNEGA FINANČNEGA KNJIGOVODJE pogoj: nedokončana srednja šola in vsaj 1-letna praksa (znanje kopirnevalne književnosti).
10. OBRACUNOVALCA V TEHNIČNEM ODDELKU pogoj: nedokončana srednja šola in nekaj prakse. Osebnih dohodki po tarifnem pravilniku podjetja. Rok za vložitve prošnje do 31. decembra 1960. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

O-1542

Obveščam javnost, da bom kot bivši sodnik okrajnega sodišča v Lendavi in Ljutomeru s 3. I. 1961 odprl odvetniško pisarno s sedežem v Lendavi, Partizanska ulica. Geza Berke, odvetnik, Lendava, Partizanska ulica D-1345

LONČENO PEČ, visoko, rabljeno, v odličnem stanju, prodam. Anton Varga, Kolodvorska 19, Lendava. M-1336

Hotel »ZVEZDA« v Murski Soboti sprejme HISHNIKA. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. M-1338

OBVESTILO

Obveščam javnost, da bom kot bivši sodnik okrajnega sodišča v Lendavi in Ljutomeru s 3. I. 1961 odprl odvetniško pisarno s sedežem v Lendavi, Partizanska ulica. Geza Berke, odvetnik, Lendava, Partizanska ulica D-1345

LONČENO PEČ, visoko, rabljeno, v odličnem stanju, prodam. Anton Varga, Kolodvorska 19, Lendava. M-1336

Hotel »ZVEZDA« v Murski Soboti sprejme HISHNIKA. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. M-1338

OBVESTILO

Obveščam javnost, da bom kot bivši sodnik okrajnega sodišča v Lendavi in Ljutomeru s 3. I. 1961 odprl odvetniško pisarno s sedežem v Lendavi, Partizanska ulica. Geza Berke, odvetnik, Lendava, Partizanska ulica D-1345

LONČENO PEČ, visoko, rabljeno, v odličnem stanju, prodam. Anton Varga, Kolodvorska 19, Lendava. M-1336

Hotel »ZVEZDA« v Murski Soboti sprejme HISHNIKA. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. M-1338

OBVESTILO

Obveščam javnost, da bom kot bivši sodnik okrajnega sodišča v Lendavi in Ljutomeru s 3. I. 1961 odprl odvetniško pisarno s sedežem v Lendavi, Partizanska ulica. Geza Berke, odvetnik, Lendava, Partizanska ulica D-1345

LONČENO PEČ, visoko, rabljeno, v odličnem stanju, prodam. Anton Varga, Kolodvorska 19, Lendava. M-1336

Hotel »ZVEZDA« v Murski Soboti sprejme HISHNIKA. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. M-1338

Tedenski KOLEDAR

Petek, 23. dec. — Viktorija
Sobota, 24. dec. — Eva
Nedelja, 25. dec. — Božič
Ponedeljek, 26. dec. — Stefan
Torek, 27. dec. — Janez
Sreda, 28. dec. — Žilvko
Četrtek, 29. dec. — Tomaž

OGLASI V POMURSKEM VESTNIKU — DOBRI POSREDNIKI

KINO

MURSKA SOBOTA — od 23. do 25. decembra ameriški barvni kinemaskopski film: »Obracun v Tabl Rocku«; od 26. do 27. dec. italijanski barvni kinemaskopski film: »Carstvo sonca«; od 28. do 29. decembra ameriški film: »Pesek Iwo Jima«.

LENDAVA — od 23. do 25. decembra italijanski film: »Rimske pripovedke«; od 27. do 28. dec. italijanski film: »Aida«.

SLATINA RADENCI — od 24. do 25. decembra francoski barvni film: »Fol Berzer«; 29. decembra italijanski film: »Kontek Maks«.

GORNJA RADGONA — od 24. do 25. decembra ameriški barvni film: »V pomladi življenja«; ob 28. do 29. dec. italijanski film: »Zena dneva«.

LJUTOMER — od 24. do 25. dec. angleški vstavitveni film: »Doktor brez dela«; od 28. do 29. dec. sovjetski film: »Dom, v katerem živim«.

BELTINCI — od 24. do 25. decembra angleški film: »Interpol«.

VERŽE — od 24. do 25. decembra ameriški film: »Mata Hari«.

VIDEM OB SCAVNICI — od 24. do 25. decembra ameriški barvni film: »Mi nismo angeli«.

CEPINCI — 25. decembra francoski film: »Noč in megla«.

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU — 24., 25. in 26. decembra ameriški barvni film: »Dejvi Krokot in gusarji«.

Pomeni ta pečat neko skrivnost...? Ne, — tu gre za jamstvo izredne kvalitete. OSKAR — je jamstvo za dobro kvaliteto, a cena — ? Prepričajte se pri nakupu!

Dodatno opozorilo: Zbrane športne sličice pošljite tudi naprej na naslov tovarne ZLATOROG Maribor!

V globoki žalosti sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je ugasnilo srce našega ljubelega očeta, staroga očeta

Jožeta Berglesa
iz Salamence

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, dne 22. dec. 1960 ob 15. uri na pokopališču v Murski Soboti.
Murska Sobotna, 21. decembra 1960

Zalujoči: žena Judita, sina: Bela in Geza z snahama in vnuki.
O-1554

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta

Matije Kočarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti, ga obsuli z venci in cvetjem in z nami sočustvovali. Posebna zahvala kolektivu ČZP Pomurski tisk za darovani venci, kakor tudi pevskemu zboru za ganljive žalostinke.

Cankova, Murska Sobotna, Buenos Aires, 18. dec. 1960

Zalujoči: žena, sin Karel, hčerki Ana in Marija, zeta, snaha, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubelega moža, očeta, dedka in tasta

Franca Farteka
gostilničarja iz Gornjih Slavec

se toplo zahvaljujemo tov. dr. Lukmanu za vso skrb in nego. Enaka hvala zdravniškemu in streljarskemu osebju internega in kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Murska Sobotna. Prisrčna hvala tudi vsem sosedom in znancem, ki so bili v najtežjih trenutkih tesno z nami.

Zalujoči: žena Terezija, hčerki: Juliska in Ilonka, sin Bela, snaha Vera, zet Miro dr. Gulič, vnuki in ostalo sorodstvo.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKICAN sprejema na področju k. o. Murska Sobotna

vsa kmetijska zemljišča v zakup

Interesenti naj se zaradi informacij čimprej oglasijo na Kmetijskem gospodarstvu — delovišču v Murski Soboti, Ul. Stefana Kovača.

O-1553

Upravni odbor Otroškega doma »Dane Šumenjak« v Baški razpisuje mesto

gospodarja v Otroškem domu

»Dane Šumenjak« v Baški na otoku Krku. Dom posluje sezonsko od maja do septembra vsako leto. Na razpolago je družinsko stanovanje. Prednost imajo upokojeni prosvetni in finančni uslužbenci. Prijave je dostaviti na Okrajni ljudski odbor Murska Sobotna do 15. I. 1961.

O-1544

V DOMU SOBOŠKEGA »PARTIZANA« v soboto, 31. decembra ob 19. uri TRADICIONALNO SILVESTROVANJE

Koristite rezervacijo sedežev! — VABLJENI!

BACIL S TISOČ OBRAZI

Prehlad je najčešća zimska bolezn. Cīm nekdo kihne, mu že deset ljudi priporoča vrsto različnih zdravil.

Kaj je prehlad? Ko zbolimo zaradi prehlada začnemo kihati, občutimo glavobol, onemoglost v nogah, težko dihamo itd. Prehlad v resnici sam po sebi ni bolezen, ki bi nas lahko prestrašila. Seveda, da ne govorimo o posledicah, ki lahko nastanejo. Prehlad je ena najdražjih bolezn. Stotisoče delovnih dni je zgubljenih prav zaradi prehlada.

Cesto rečemo: prehlad se je pojavil, ker smo se prehladili. Vendar ta trditve ni povsem točna. Specialistom je uspelo iznajti krivca in to je — bacil. Njegova oblika se spreminja in znanstveniki so mu dali ime — bacil «A». Skozi navadni mikroskop ga ne vidimo.

Cīm se prehladimo je najboljšje, da ostanemo v hiši tako dolgo, dokler je to pač mogoče. S tem bomo zmanjšali možnost okužbe in nastanek težjih posledic. Prehlad je nalezljiv, dokler iz nosa teče.

ASPIRIN — GLAVNO OROZJE!

Ne smemo smatrati, da aspirin zdravi prehlad, ampak je odlično zdravilo proti glavobolu, ki je povezan s prehladom. Šest tablet na dan je neznatna količina. Pri prehladu aspirin deluje v veliki meri na zmanjšanje vnetja or-

ganov, zlasti dihalnih, ki nastane od bacila. Poleg tablet uporabljajo nekateri kapljice za nos, s katerimi dosežejo, da

V spetu se kihanje in začetek prehlada zdravi s takozvano »klima masko«. Topel in suh zrak čisti dihalne organe

neha teči voda iz nosa. Neki angleški zdravnik je celo omenil, da je dobro zdravilo proti prehladu vroče zganje. Čeprav ni dokazano, da vita-

mini uspešno delujejo proti prehladu, kaže, da vitaminska »skura« povečuje odpornost organizma proti infekciji.

NAMESTO PISMA telefoto

Nov način prenašanja pisem in dopisnic je izdelala neka znana tovarna. Vsa pošta bo povezana z ultrakratkim od-

dajnikom in s posebnimi sprejemniki in odpremnimi napravami za brezžično transportiranje pisem. Na odpremni pošti imajo stroj, ki avtomatično, v eni sekundi, odpre pismo, ga presname na magnetofonski trak skupno z naslovom na kuverti in pretvorjenega v zvočni signal pošlje na drugo pošto, ki pa je lahko oddaljena tudi po več tisoč kilometrov. Na sprejemni pošti, se v posebni napravi ta dobljeni signal ponovno presname na magnetni trak in potem spreminja v slike, kakor na televiziji ali pri prenašanju fotografij iz daljav. Vse to snemajo na posebnem papirju, pakirajo v kuverte in odpošiljajo naslovnikom.

OBLEKA IZ PAPIRJA

Novi postopek pri izdelavi in impregnaciji papirja, ki je odkrit v Ameriki, omogoča izdelavo cenenege in praktičnega oblačila, katerega se po večkratnem nošenju lahko odvzže. Po svojem zunanem videzu se tako oblačilo, izdelano iz papirja, ne razlikuje od tkanin. Pri preizkušnji so se ta oblačila obnesla. Pričeli pa bodo izdelovati iz papirja še klobuke, spalne vreče in kopalne kostume.

DEČEK REŠIL UTOPLJENKO

V nekem italijanskem mestecu, skozi katerega teče voda po kanalu, je devetletni deček rešil pet letno deklico, ki je med igranjem padla v vodo.

Ob kanalu se radi igrajo otroci. Tako se je nekega dne mala Džovana igrala v bližini kanala. Ta pet-letna deklica je stala na samem robu kanala, ko ji je iznenada spodrsnilo in je padla v vodo. V bližini nje ni bilo nikogar od odraslih, ki bi jo lahko rešili. Ko je slišal njen vrisk devetletni Silvano, je kljub temu, da tudi sam ni znal plavati, takoj skočil za njo, da bi jo rešil pred utopitvijo. Prijel se je za vejevje, ki je raslo ob robu obale in prijel malo Džo-

vano ter jo potegnil iz vode. Kljub temu, da o tem dogodku Silvano ni nikomur ničesar pripovedoval, se je no-

vica hitro razširila. Občina mesta in neka banka sta dečka nagradili z denarno nagrado.

NEUSPELO BOMBARDIRANJE

Na Atlantiku so opazili visok ledeni hrib, ki bi bil nevaren za plovidbo v tem delu oceana. Neki letalec ga je odkril in vrzel nanj 20 bomb. Sestnajst bomb je zadelo v cilj. Verjetno pa bo potrebno še eno bombardiranje.

Montažni »robotnik« končan v dveh mesecih

V Zahodni Nemčiji je bila pred kratkim končana konstrukcija devet-nadstropne montažne zgradbe, zgrajene v Evropi. Cela zgradba je bila predhodno pripravljena v tovarni in nato po delih prenesena na gradbišče. Za to delo je bilo potrebnih okrog 500 betonskih plošč, katere so montirali s pomočjo specialnih dvigal. Montaža vsakega nadstropja je trajala sedem dni. Z vsemi notranjimi inštalacijami je bila zgradba končana v dveh mesecih.

Prevarani morilec

V bližini vasi Kuzmin so našli ubitega 18-letnega Radovana Novakovića, ki je bil zaposlen na pošti Kuzmin kot telegrafist. S strani svojih vodilnih je Novaković užival veliko zaupanje. Nekega dne, kljub temu, da je bilo slabo vreme, se je ponudil, da bo nesel postno vrečo namesto odsotnega poštarja na postajo v mesto. Le-ta je bil prepričan, da se v vreči nahaja najmanj milijon dinarjev. To je tudi rekel svojim

znanecem, vendar bolj v šali.

Zunaj je deževalo in je pihal močan veter, ko je Radovan zavil iz pošte proti mestu. Zasedel je nekakšno vozilo in ko se mu je približal, je ustrelil Radovana v prsni koš. Ko so ga mimoidoči našli na tleh, je še kazal znake življenja, toda postne vreče ni bilo nikjer. Morilec je vzel vrečo, v kateri so se nahajala pisma, ki bi jih moral Radovan oddati na železniški postaji.

DROBNE ZANIMIVOSTI

MESEC JE BOLJ OKROGEL KOT ZEMLJA

»Mesec je po svoji obliki precej bolj podoben kroglu kot Zemlja«, so ugotovili na pulkovski zvezdarni s pomočjo 25-centimetrskega rekratorja.

TELEVIZIJA V BARVAH

V Leningradu dokončujejo novi televizijski center, ki bo predvajal tri programe, med drugim tudi v barvah. Antena, visoka 315 metrov, bo omogočala sprejem na daljavo do 150 kilometrov.

HITLERJEVA JAZBINA

Na Poljskem je odprta za turiste takozvana »volčja jama«, v kateri se je nekoč nahajal Hitlerjev glavni štab, iz katerega je vodil Hitler vojaške operacije proti Sovjetski zvezi. Skrivališče je ohranjeno tako, kakršno je bilo najdemo po končani vojni — v ruševinah. V enem izmed prostorov »volčje jame« je bil izveden 20. julija 1944. leta neuspešni atentat na Hitlerja.

ČLOVEK, KI ZVEČE KNJIGE

Nenavaden poklic ima neki Londončan, katerega dolžnost je — da zveče knjige! Zaposlen je v neki veliki londonski tiskarni in vsak dan po osem ur zveče liste otroških knjig, tiskanih na platnu v različnih barvah. Le-ta se mora prepričati, če so barve vzdržljive, če bo platno izdržalo pod otroškimi zobmi in če barve niso škodljive za zdravje otrok. Ta Londončan preveče letno okrog tisoč knjig.

ELEKTRONSKA PLJUČA

V neki londonski izložbi so poleg radia, televizije in elektronskih aparatov razstavljena še »elektronska pljuča«, katere po potrebi bolniku zamenjajo naravna pljuča in sicer z atomskim vzbujanjem in izstiskavanjem zraka. »Pljuča« so težka 25 kilogramov.

OBLAČILA PO KILOGRAMIH

Neki rimski trgovec konfekcije se je spomnil načina, kako bi čimprej razprodal svojo zalogo blaga: določil je ceno po težo. Cena je bila enotna — 300 lir za sto gramov, ne glede na to, kakšno je, bodisi moško, žensko ali otroško oblačilo. Ta novica je izzvala veliko zanimanje ljudi, ki so takoj raznesli trgovecovo blago.

ZARADI KOKOSI SKORAJ IZGUBIL ŽIVLJENJE

50-letni Petar Trajković, uslužbenec na občini v Bujanovcu je na svojem dvorišču opazil neko kokos, ki se je v brčanju poskušala rešiti žice, v katero se je zapletla. Petar je vzel palico, s katero je hotel odstraniti žico. Ker se mu je pa žica zapletla okrog palice, mu nič drugega ni preostajalo, kakor da se je poslužil roke. Medtem, kakor hitro se je dotaknil žice, je občutil močan električni udarec.

BUČA, TEŽKA 70 KG

Dveletna Džozana Hening pozira pred vozičkom z veliko bučo. Buča je težka 70 kilogramov in njen obseg meri 2 metra in 10 centimetrov.

ZA SIR PLAČAL 200 TISOČ DINARJEV

V Nišu je neki mešan plačal za kilogram navadnega sira 200.000 dinarjev. Kako je prišlo do tega? Stefan Zarković, namեսečenec iz Niša, je odšel na trg, da bi kupil sir. Ker pa je slučajno pozabil denar doma, je ponudil prodajalcu srečko državne loterije. Prodajalec je na to pristal. Naslednjega dne je Stefan zvedel, da je njegova srečka zadel pri zrebanju 200 tisoč dinarjev. Od tega časa je Stefan prenehal jesti sir.

MUZIKANT Z METLO

Momčilo Tetković je izdelal nenavaden »muzikalni instrument«: to je navadna metla, spodaj prekrita z napihnjenim svinjskim mehurjem, vzdolž dolgega držaja je zategnjena jeklena žica. Pri vlačitvi z godalom čez žico, je Petrović izvedel najrazličnejše melodije.

PLASČ NAMESTO RESILNEGA PASU

Neka londonska krojačica za otroško konfekcijo je začela izdelovati otroške in tudi večje plaščice, ki imajo posebno lastnost: če človek pade v vodo, se žepi izdelani iz posebne tkanine, v tleh sekundah napihnejo in ne propuščajo zraka. Pravijo, da zrak, ki je v pljučih, zadošča za to, da človek — predvsem so mišljeni otroci — ostane na gladini.